

מתווה שיחה – מתי להתעכב על דברי תלמידים

1. הצגת המתווה

המנחה מציג את מטרת המפגש, מסביר מדוע נבחרו האירוע המצולם והסוגיות לדיון וכיצד יתנהל המהלך.

הקראת הקוד האתי

2. הצגת כללי אתיקה לחקר תמלול מהשיח הכיתתי

- אנו מתבוננות בייצוג כדי ללמוד על ההוראה של עצמנו ולא כדי לבקר הוראה של אחרות.
- אנו עוסקות בהוראה ובלמידה ולא באנשים הספציפיים שבייצוג.
- אנו מבינות שהקטע המתועד הוא חלק מהקשר רחב יותר.
- אנו מניחות שהמורה והתלמידים פועלים בהיגיון, ואם לא ירדנו לסוף דעתם נעשה מאמץ נוסף להבינם
- אם המורה הנדונה נוכחת, איננו אומרות דבר שעשוי לפגוע בה; אם היא אינה נוכחת - איננו אומרות דבר שלא היינו אומרות אילו הייתה נוכחת עמנו.
- כל הנאמר בינינו ביחס לתוצרים נשאר במפגש הלמידה

3. התבוננות בייצוג

הקשר: המנחה מציג את הרקע לאירוע.

רקע- מהלך השיעור באופן כללי: שיעור שני על "מעשה נדיב". בשיעור הראשון (שהתקיים יום לפני) התלמידים ערכו פעילות "טרומ קריאה" והכירו את הטקסט. השיעור שלפנינו נפתח בשחזור קו העלילה המרכזי בסיפור (כ-5 דק), לאחר מכן הדיון המתומלל(למטה) אשר עוסק בניסיון בירור –האם אכן נעשה מעשה נדיב על ידי גארונה ועל ידי המורה (כ-10 דק). לאחר מכן, לימור מקריאה שוב את הטקסט בקול ומבקשת מתלמידים לעצור אותה בכל מקום בו מתקיים מעשה טוב/נדיב על ידי מי מהדמויות. נערך דיון קצר בכל עצירה (כ-15 דק). ב-10 הדק האחרונות לימור כותבת על הלוח מטלת כתיבה – התלמידים צריכים להמשיך ולהוסיף נימוק למשפטים:
המעשה של גארונה צודק...
המעשה של גארונה לא צודק..
המעשה של המורה צודק...

דיאלוג לימודי פורה

המעשה של המורה לא צודק... לימור מצטרפת לאחד השולחנות. חלק מהתלמידים עובדים לבד וחלק בזוגות

השמעת ההקלטה וחלוקת תמלול .

הבהרת המקרה: המשתתפות שואלות שאלות הבהרה לגבי פרטי מידע חיוניים להבנת המקרה.

הגדרת הסוגיה או הבעיה: מתי להתעכב על דברי תלמידים ולהבהיר את חשיבתם במהלך הדיון?

4. ניתוח הסוגיה או הבעיה

חלוקה לקבוצות. המשתתפות מסמנות את הקטעים בשיח בהם הדילמה של המורה באה לידי ביטוי. ניסיון העלאת השערות מדוע בחרה המורה לפעול כפי שפעלה ומהן ההשלכות האפשריות של בחירותיה.

מליאה: המנחה מסכם את ניתוח הסוגיה כפי שעלתה בקבוצות. ניתן לנסות ולהגדיר מחדש את הסוגיה לאור הניתוח.

5. בחינת חלופות להתמודדות עם הסוגיה

חלוקה לזוגות. המשתתפות מעלות הצעות להתמודדות עם הסוגיה ושוקלות יתרונות וחסרונות שלהן. איסוף ההצעות במליאה.

6. סיכום ורפלקציה

המשתתפות מתבוננות בתהליך שעברו: איך היה? מה למדנו? כיצד נשפר את התהליך לפעם הבאה?

אילו שאלות או רעיונות העלה הדיון בנוגע להוראה שלנו? מה היינו רוצים לנסות בכיתות ובמה היינו רוצות להמשיך לדון בקבוצה?